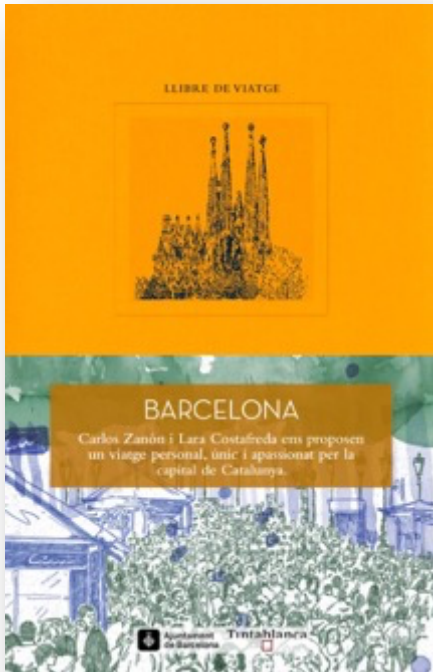

Ajuntament
de Barcelona

BARCELONA

Llibre de viatge

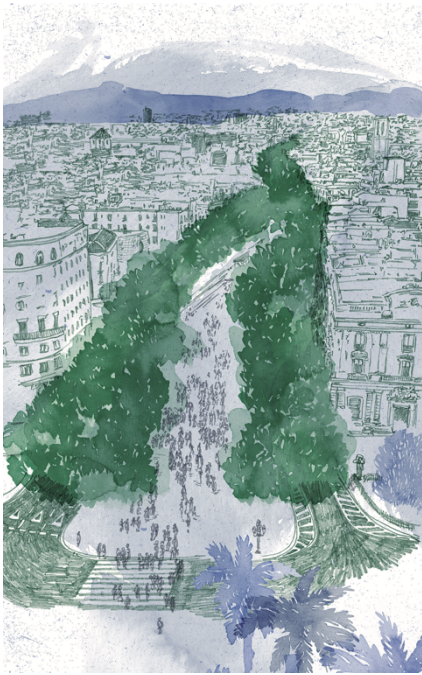
Text: Carlos Zanón

Il·lustracions: Lara Costafreda

Llibre coeditat amb Tintablanca

Publicat en tres llengües:
català, castellà i anglès

- » L'Ajuntament de Barcelona i l'editorial Tintablanca publiquen **Barcelona. Llibre de viatge**, de Carlos Zanón i Lara Costafreda, una proposta dedicada a la ciutat de Barcelona, amb la suma del talent literari i de l'heterodòxia artística de dues firmes de reconegut prestigi.
- » Els deu capítols que conformen el llibre ofereixen arguments per enamorar-se perdudament d'aquesta ciutat. Poques vegades Barcelona havia estat retratada amb tanta bellesa i profunditat.
- » El llibre es planteja com un quadern de viatge, amb pàgines en blanc en les quals pots apuntar i dibuixar les teves reflexions, alhora que vas llegint les sensacions més personals que la ciutat desperta en Carlos Zanón i vas mirant les il·lustracions de Lara Costafreda, i així crear el teu propi viatge.
- » Amb motiu de la publicació, el dijous 22 de febrer, a les 18.30 hores, tindrà lloc la presentació del llibre a la Fabra i Coats: Fàbrica de Creació (c/ Sant Adrià, 20). A l'acte hi participaran Carlos Zanón, escriptor i autor de llibre, i Francesc Salgado, professor de periodisme i investigador.

Barcelona, obra de l'escriptor Carlos Zanón i la il·lustradora Lara Costafreda, ha estat publicada en les llengües catalana i anglesa. Aquests dos nous volums se sumen al llibre editat en el seu dia en castellà i dedicat a la capital de Catalunya. Les noves traduccions permetran augmentar el nombre de lectors d'un llibre fascinant que retrata i recrea la ciutat de Barcelona a través d'un passeig sentimental i literari signat per dos autors de prestigi reconegut, coneixedors dels plecs més amagats de la capital i dotats de la sensibilitat necessària per convertir el llibre en un clàssic de les lletres barcelonines.

Va ser Carlos Zanón qui va proposar que el seu llibre fos traduït a la llengua catalana per un dels seus crítics favorits: l'assagista i crític literari Nadal Suau. En els deu capítols del llibre, Nadal Suau ha respectat el to

poètic, heterodox, càustic i tendre alhora que esquitxa. La traducció a l'anglès ha estat a càrrec de Susannah Howe, que ha traduït nombrosos clàssics de la literatura espanyola a la seva llengua natal.

La publicació de **Barcelona** en castellà, català i anglès, que forma part de la Col·lecció Barcelona Literària de l'Ajuntament de Barcelona, dirigida per Joan Ferrarons, ofereix una mirada diferent de la capital. Baixar i pujar les Rambles, la ciutat des de les altures de Montjuïc, les novel·les i els escriptors que la van pregonar, el llegat d'Antoni Gaudí, un capvespre al barri Gòtic, l'ombra entabanadora de Pepe Carvalho i els records perduts a Horta-Guinardó... L'escriptor Carlos Zanón retrata la seva ciutat més íntima, i l'artista Lara Costafreda il·lustra el costat humà i cosmopolita d'aquesta capital mestissa, culta, contradictòria i en permanent sensació de canvi.

ELS AUTORS

Carlos Zanón —Barcelona, 1966. Va néixer, viu i és més que probable que mori, d'aquí molt de temps, a Barcelona. Quan somia a fugir pensa en Irlanda, en una taverna i en Maureen O'Hara. És escriptor i autor de nombrosos títols, entre ells un llibre sobre la recuperació de Pepe Carvalho com a personatge icònic de la literatura catalana.

Lara Costafreda —Llardecans (Lleida), 1988. És il·lustradora. Viu a Barcelona des de fa catorze anys i ha impulsat nombrosos projectes artístics i de comunicació per acollir persones migrants i refugiades. La seva obra pictòrica està recollida en nombroses publicacions i en diverses instal·lacions públiques i privades.

Extractes de **BARCELONA**

Barcelona? La meva Barcelona? Ni idea.

Barcelona no és de ningú, però jo només tinc Barcelona.

La meva família (pares, avis...) només tingué Barcelona. Barcelona com a punt final. Ni Catalunya, ni Espanya, ni la resta del món. Barcelona com a límit de l'abisme. Aquí ens quedàrem. Al preu que fos. El preu va ser no poder sortir-ne, de Barcelona. Barcelona té alguna cosa de planta carnívora perfumada, d'espectacle de mag, de madrastra davant el mirallet màgic i d'innocent Cabiria felliniana. Ja sabem que tot això és menys del que ella mateixa afirma ser, però, tanmateix, ens encisa aquesta Blanche DuBois que sempre ha cregut en la bondat dels turistes.

Barcelona no és simplement una altra ciutat mediterrània important, perquè és la capital d'un país sense estat. De fet, Barcelona sobreviu a Catalunya i a Espanya. Barcelona mai no és allò que Catalunya i Espanya voldrien que fos. I no és que no ho intenti. És que no ho aconsegueix, això de ser pura, heroica o Múrcia. És indisciplinada, indolent, divertida i mundana, profundament mundana.

Vaig néixer a Barcelona. He viscut tota la vida a Barcelona i és molt probable que em mori a Barcelona. Els meus pares nasqueren a Barcelona i també han viscut i moriran a Barcelona. Creixeren al districte V, al barri xino, el Raval en diem ara. Carrers del Marquès de Barberà i de la Blanqueria, l'un i l'altre. Vaig tenir una àvia que probablement nasqués a la mateixa Barcelona on visqué i morí. He escrit "probablement" perquè l'àvia era una exuberant mentidera, i és cert que el seu carnet d'identitat confirmava el que deia, però també existia una partida de naixement on es llegia que ho havia fet a Madrid... I una altra encara que deia que ho havia fet a Barcelona. Ella ho volia ser, de Barcelona, i això, aquesta voluntat de ser d'aquí, ja ens basta.

Aquesta àvia, la mare del meu pare, em parlava en català i castellà. Dues llengües per a àmbits determinats. L'una reprimida, l'altra espargida als quatre vents. Els pares foren bilingües des de l'adolescència i aprengueren la llengua amb els veïns o a la feina. Un català d'obrers, de treballadors, de resistència. Els pares de la meva mare arribaren a Barcelona fugint de la guerra. Tenien disset anys. El iaio ja hi havia estat en el 34. També tinc un avi italià de València i un aviastre de Logronyo. Cap d'ells volia tornar allà d'on havia marxat, així que els estius no teníem poble on estiuemar. Gent que roman a Barcelona l'agost. Aquesta mena de gent som. Sense bitllet de tornada. Gent que només té Barcelona.

D'infant imaginava la ciutat com una senyora gran i petulant, engolada, sentimental i vanitosa. Ciutat mestissa i tradicional, multicolor, fronterera, embadalida, bilingüe, classista i humana sempre, pura carn suada sota el perfum car o la colònia barata, cor i ossos. Amb Barcelona no t'hi pots enfadar gaire estona perquè, bo o dolent, tot ho fa sense intenció ni voluntat. Nerviosa i electrificant, pocavergonya, piròmana i espantadissa, addicta al romanticisme de saló, l'èpica wagneriana i el fulletó sense final de novel·la burgesa. Li agrada treballar amb horari i la rumba per sobre de tot i, d'aquesta manera, als meus ulls

de nen i adolescent, vaig veure com tolerava amb tota naturalitat jaquetes de couro, gats argentins i gitanos més catalans, a vegades, que ella mateixa.

Les Rambles

Les Rambles que jo vaig conèixer eren la part canalla de Barcelona, que variava per trams i mutava depenent de les hores del dia. N'hi havia prou amb deixar-te veure per alguna de les artèries que hi entren i surten per comprar discs de primera o segona mà, llibres, roba, partitures, cordes de guitarra, droga o sexe. Tot depenia de la necessitat i l'oportunitat. Les Rambles pujades o baixades, acabades de regar a la matinada, cremant, amb perseguits o perseguidors corrent o trotant, diletants o resolts creuant-les.

Barcelona i la seva gran novel·la

Cada lector de novel·les sobre Barcelona té els seus autors i llibres preferits. Cada any torna la pallissa del debat sobre la gran novel·la de Barcelona. Qui? On? Quan? Detesto les llistes, especialment quan no hi surto, però aquesta llista, per ser la bona, haurà de ser almenys en dues llengües. Aquest és un fet que els uns i els altres — i especialment des del sector castellà— obliden amb una frivolitat enverinada i desacurada. Heus ací el meu quintet titular: *Vida privada* (1932), de Josep Maria de Sagarra; *El día del Watusi* (2002-2003), de Francisco Casavella; *La felicitat* (2008), de Lluís-Anton Baulenas; *Los mares del sur* (1979), de Manuel Vázquez Montalbán, i *Últimas tardes con Teresa* (1966), de Juan Marsé. He deixat fora obres de Mercè Rodoreda, Joan Sales, Francisco González

Ledesma, Quim Monzó, Eduardo Mendoza, Kiko Amat, Javier Pérez Andújar, Javier Calvo, David Castillo, Cristina Morales, Miqui Otero, Maria Barbal, Cristina Fallarás, Lluís Llorca, Juan Pablo Villalobos o Xavier Theros. És per això que odio les classificacions i llistes. Són la millor manera de cometre atrocitats innecessàries.

Juan Marsé

A Marsé li devem un personatge literari que transcendirà el mateix autor: Manolo Reyes, el Pijoaparte. A les pàgines d'*Últimas tardes con Teresa*, el Pijoaparte és murcià: avui seria marroquí, equatorià o xinès. Però la seva mirada sobre Barcelona, la frustració i l'esperança que hi dipositava, serien molt similars. Aquí i a qualsevol metròpoli. Manolo és un espavilat que es busca la vida com pot. Roba motos i és el xicot de la Maruja, assistenta d'una típica família burgesa i catalana dels anys seixanta, els Serrat. Pares aviciats pel franquisme i fills contestataris amb xarxa de seguretat i *airbag* de fàbrica. La família té una filla anomenada Teresa.

La Barceloneta

En aquest *xiringuito* jo hi vaig sopar. Els *xiringuitos* de la Barceloneta ja no existeixen. Hi existeixen establiments, la majoria franquícies, que et permeten dinar o sopar al costat de la sorra de la platja. En diguin vostès *xiringuitos*, d'això. En diguin vostès el que els doni la gana.

Dècades enrere, a molts pescadors de la zona se'ls pagava part del sou amb algunes de les peces capturades. Poc temps i pocs diners per calar els ormejos: què tal si les passem per un foc improvisat i ens les mengem aquí mateix? A començaments del segle passat, aquesta activitat s'instaurà com a rutina i ritual i es realitzava als barracons de fusta que, amb el temps, esdevindrien realitzava als barracons de fusta que, amb el temps, esdevindrien petites casones amb la porta d'accés disposada a la cuina. Els *xiringuitos* visqueren la seva època d'esplendor a la postguerra, quan la fam et feia oblidar amb qui comparties taula. Als setanta, el turisme els consagrà amb la presència de músics

ambulants de rumba autòctona que circulaven entre les taules. També hi acudien fotògrafs amb vocació d'immortalitzar la joia i el moment. A la dècada dels vuitanta els arribà la decadència. Quan reberen el tret de gràcia, a les portes de les Olimpíades del 92, dels divuit que encara quedaven resultà que només sis tenien els permisos en regla. Pura Barceloneta.

Per a més informació:

<http://ajuntament.barcelona.cat/barcelonallibres/>

Laura Santaflorentina / tel.: 699 061 244 / a/e: laurasantaflorentina@gmail.com